

Kielce, dnia 16-10-2024

Znak:PNK.I.4131.130.2024

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr VI/42/24 Rady Gminy Secemin z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przywrócenia całonocnego oświetlenia ulicznego w Gminie Secemin, **w całości.**

UZASADNIENIE

Rada Gminy Secemin na sesji w dniu 18 września 2024 r. podjęła uchwałę nr VI/42/24 w sprawie przywrócenia całonocnego oświetlenia ulicznego w Gminie Secemin. Uchwała została doręczona Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 19 września 2024 r. Organ nadzoru w dniu 10 października 2024 r. zawiadomił Przewodniczącego Rady Gminy o wszczęciu postępowania nadzorczego, określając termin na złożenie wyjaśnień do dnia 14 października 2024 r. W wyznaczonym terminie Rada nie złożyła wyjaśnień w sprawie.

Analizowana uchwała została podjęta w oparciu o przepisy art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.; dalej: u. s. g.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 266 ze zm.; dalej: Prawo energetyczne). Zgodnie z treścią § 1 uchwały Rada Gminy postanowiła niezwłocznie przywrócić całonocne (od zmierzchu do świtu) oświetlenie na terenie Gminy Secemin.

Zdaniem organu nadzoru aktualnie obowiązujące przepisy prawa nie przyznają Radzie Gminy kompetencji do podjęcia uchwały regulującej zasady gospodarowania energią elektryczną czy określającej sposób realizowania przez Wójta Gminy zadania, jakim jest finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych, wskazanego w treści art. 18 ust. 1 pkt 3 Prawa energetycznego.

Nie budzi wątpliwości, że w myśl art. 7 ust. 1 pkt 3 u.s.g i art. 18 ust. 1 pkt 3 Prawa energetycznego zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, w tym w zakresie spraw związanych z zaopatrzeniem w energię elektryczną i finansowaniem oświetlenia ulic należy do zadań własnych gminy. Jednocześnie z przepisu art. 18 ust. 1 u.s.g. wynika, że do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej, co nie oznacza jednak, że taki przepis daje organowi stanowiącemu kompetencje do ingerowania w uprawnienia związane ze sposobem realizacji obowiązku zapewnienia oświetlenia ulicznego. Jak podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 października 1999 r., wydanym w sprawie o sygn. akt: I SA/Ka 1628/99: *ustanowione w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym domniemanie właściwości rady "we wszystkich sprawach pozostających w zakresie działania gminy" należy rozumieć w ten sposób, iż rada gminy jako organ o charakterze kolegialnym i wieloosobowym może podejmować działania związane ze stanowieniem (art. 15 ust. 1 ustawy) lub kontrolą (art. 18 ust. 1 ustawy). Nie może natomiast podejmować czynności, które należą do sfery wykonawczej, gdyż byłoby to naruszeniem konstytucyjnej zasady podziału organów gminy na stanowiące i wykonawcze (art. 169 Konstytucji RP).*

Zgodnie z treścią art. 30 ust 1 u.s.g. wójt (burmistrz, prezydent miasta) wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Zatem to organ wykonawczy gminy podejmuje wszelkie działania niezbędne do realizacji obowiązków wynikających wprost z przepisów prawa. Jest on odpowiedzialny za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 60 ust. 1 u.s.g.) oraz spoczywa na nim obowiązek planowania dochodów i wydatków gminy oraz zapłaty wymaganych należności (w myśl art. 30 ust. 2 pkt 1, 3 i 4 u.s.g.). Ponadto, na mocy art. 31 u.s.g., ustawodawca powierzył organowi wykonawczemu kompetencję do reprezentowania gminy na zewnątrz.

Z powyższych regulacji jednoznacznie wynika, że organ wykonawczy gminy prowadzi politykę finansową gminy i podejmuje wszelkie czynności potrzebne do jej realizacji. Wkraczanie rady gminy w ten zakres działania, narusza w sposób istotny konstytucyjnie

chronioną zasadę podziału władzy i przepisy kompetencyjne, określające właściwość rzeczową organów gminy.

Ww. stanowisko zostało zaprezentowane m.in. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 6 września 2011 r., wydanym w sprawie o sygn. akt: II SA/OI 574/11, w którym podkreślono, że: *art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2006 r. nr 89 poz. 625) zobowiązuje gminę do finansowania w ramach zadań własnych oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych. Obowiązek finansowania zadań jest konsekwencją obowiązku ich wykonywania. Unormowanie to nie wymaga od organów gminy wydawania jakichkolwiek aktów wykonawczych. Organ wykonawczy gminy prowadzi politykę finansową gminy i podejmuje wszelkie czynności potrzebne do jej realizacji. Wkraczanie rady gminy (organu stricte stanowiącego i kontrolnego) w ten zakres działania narusza w sposób istotny konstytucyjnie chronioną zasadę podziału władzy i przepisy kompetencyjne, określające właściwość rzeczową organów gminy.*

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że Rada Gminy podejmując uchwałę w przedmiocie przywrócenia całonocnego oświetlenia ulicznego w Gminie Secemin działała bez podstawy prawnej, wkraczając w kompetencje organu wykonawczego Gminy. Naruszenie to kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa, prowadzące do wyeliminowania uchwały z obrotu prawnego. Zgodnie bowiem z ugruntowanym w orzecznictwie poglądem za istotne naruszenie prawa, będące podstawą do stwierdzenia nieważności aktu, przyjmuje się między innymi wydanie aktu bez podstawy lub z naruszeniem podstawy do podjęcia uchwały gminnej (wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 lutego 1996 r., sygn. akt: SA/Gd 327/95 oraz z dnia 11 lutego 1998 r., sygn. akt: II SA/Wr 1459/97, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 21 marca 2007 r., sygn. akt: IV SA/Wa 2296/06).

Niezależnie od powyższego należy również wskazać, że na mocy analizowanej uchwały Rada ustaliła kierunek działania Wójta Gminy Secemin. Jak zaś podkreślił Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 marca 2024 r., sygn. akt: III OSK 4055/21: *z zawartego w przepisie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym zwrotu "stanowienie o kierunkach jego działania" wynika, iż uchwała rady gminy adresowana do wójta nie może dotyczyć konkretnej sprawy i wskazania sposobu jej załatwienia, tj. określenia skonkretyzowanego zadania, które wójt winien załatwić. Przepis posługuje się pojęciem*

stanowienia o kierunkach działania, co należy odczytywać jako określanie przez radę ogólnych, generalnych i strategicznych w danym okresie celów (a nie zadań) działania wójta, które pozostają w zakresie właściwości gminy, znajdują aktualnie lub mogą w przyszłości znaleźć źródła finansowania w budżecie gminy.

Mając powyższe na względzie należało stwierdzić nieważność uchwały nr VI/42/24 Rady Gminy Secemin z dnia 18 września 2024 r. w sprawie przywrócenia całonocnego oświetlenia ulicznego w Gminie Secemin w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2514810.7001185.9039355
Nazwa dokumentu	Rozstrzygnięcie nadzorcze.pdf
Tytuł dokumentu	Rozstrzygnięcie nadzorcze
Sygnatura dokumentu	PNK.I.4131.130.2024
Data dokumentu	16.10.2024
Skrót dokumentu	BBB70CD02B9C0BADE6888F69A682394F56AE965C
Wersja dokumentu	1.10
Data podpisu	16.10.2024 10:35:48
Podpisane przez	Józef Bryk Wojewoda Świętokrzyski
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.124.8.8.

Data wydruku: 17.10.2024

Autor wydruku: Sekretariat WPNiK (Izabela Antoszevska-Mazur)